

Collega's

In de raadszitting van oktober 2021, één jaar terug, maar ook in de jaren daarvoor vroegen we met aandrang naar transparantie over de dienstverlening naar de OCMW-cliënten en de interne werking van het OCMW. Onze ultieme poging om transparantie te krijgen, was de vraag naar een externe audit in de zitting van oktober 2021. Onze vragen berustten steeds op signalen en bezorgdheden, die niet werden ingegeven vanuit een politiek doel, maar om een kwaliteitsvolle en gelijkwaardige dienstverlening naar de hulpbehoevende Mellenaar te garanderen en om eindelijk een beleidsvisie te krijgen op de beleidsdoelstellingen van het OCMW gedurende de komende jaren.

Onze vragen werden telkens door jullie afgewezen, bestempeld als politiek winstbejag en als onvoldoende geargumenteed en zelfs onnodig omschreven.

Jammer, heel jammer en de zoveelste gemiste kans.

In één van de laatste paragrafen uit onze tussenkomst in oktober 2021 staat: Een onafhankelijke audit zal zowel de diensten zelf, als de bestuurders en de politieke betrokkenen van zowel meerderheid als oppositie duidelijkheid bieden. Een audit kan potentiële pijnpunten blootleggen en adviezen formuleren om een nog betere dienstverlening aan te bieden; iets waar we toch allen naar streven.

Onze vraag naar dergelijke audit werd jammer genoeg nooit aanvaard door deze meerderheid.

Audit Vlaanderen besliste gelukkig iets later om een heel specifiek aspect van de OCMW-dienstverlening door te lichten, nl. de niet terugvorderbare OCMW-steun en meteen ook de organisatiebeheersing daarrond door te lichten.

Niet terugvorderbare steun is de financiële steun, die niet onder federale regels valt en dus niet bij deze hogere overheid kan worden gerecupereerd, maar wordt betaald met eigen Melse middelen, maw met het belastinggeld van elke Mellenaar. Dat een transparant en degelijk beleid terzake gewenst is, is een open deur intrappen.

De samenvatting van het rapport hield 6 conclusies in:

- Een **overkoepelende en richtinggevende visie of kader**, onder meer rond het wel of niet terugvorderbaar zijn van steun, **ontbreekt**
- Er zijn **onvoldoende (praktische) ondersteunende instrumenten** zijn voor het uitvoeren van het sociaal onderzoek waardoor het risico op een ongelijkwaardige en niet éénvormige behandeling van cliënten vergroot
- Er zijn **onvoldoende beheersmaatregelen** om de correctheid van de betalingen, zowel bij overschrijvingen als bij het gebruik van prepaidkaarten en cash, te waarborgen
- Er is **geen formele werkwijze voor het aanpassen van bankrekeningnummers**, de rechten hiertoe zijn ook te breed toegekend
- Er zijn **geen duidelijke afspraken en richtlijnen** over hoe de dienst met de diverse informatie en dossiers omgaat
- Er gebeurt nog te weinig actieve monitoring van de doelstellingen en de dienstverlening binnen de sociale dienst.

Het is echter niet allemaal kommer en kwel. Het rapport vermeldde ook dat naast deze verbeterpunten er de voorbije jaren ook positieve punten en beheersmaatregelen werden genomen. We lazen dat het management van het OCMW erkent dat bijkomende inspanningen nodig zijn om de organisatiebeheersing in het algemeen en de toekenning van niet-terugvorderbare steun ten gronde aan te pakken en bereid zijn in de komende periode de nodige stappen te zetten om passende beheersmaatregelen te nemen. Dat deze audit voor heel wat opzoekings- en denkwerk zorgde, maar ook toeliet om de eigen interne werking kritisch in vraag te stellen en bij te stellen.

Onze fractie is tevreden met deze conclusie van het managementteam.

Aan de vijf aanbevelingen van audit Vlaanderen om de niet-terugvorderbare steun te structureren en meer procesmatig te laten verlopen zijn er ook streefdata gekoppeld. Deze timing loopt tussen einde januari 2023 (heel binnenkort dus) en begin december 2024. Het spreekt voor zich dat wij deze timing ook zullen bewaken. Dit was uiteindelijk ook de bedoeling van onze vraag naar een onafhankelijke audit in oktober 2021 nl. transparantie krijgen en de OCMW-werking waar nodig bij te stellen.

Het wordt een hele uitdaging om op twee jaar tijd deze aanbevelingen te realiseren, maar onze fractie is tevreden met de resultaten van deze audit en wij bieden – mochten jullie dit wensen – onze medewerking en ervaring aan om deze aanbevelingen te helpen realiseren.

In het tweede rapport over de aanpak vd organisatiebeheersing lezen we dat:

- het bestuur **onvoldoende een actueel zicht op de belangrijkste risico's** die het bereiken van de doelstellingen kunnen belemmeren.

Ook hier is het niet allemaal kommer en kwel. Het management reageerde dat er al heel wat stappen werden gezet om de mogelijke risico's voor ogen te houden zonder daarom formeel vast te leggen. Het management erkent dat bijkomende inspanningen nodig zijn om die aanpak bij te sturen en zo een beter zicht te houden op de huidige risico's. In de onmiddellijke toekomst wordt gewerkt aan de vernieuwing van het kader en daarbij de verschillende diensten van het lokaal bestuur te betrekken. In de jaarlijkse rapportering zal er voldoende aandacht zijn voor de realisatie van eerdere aanbevelingen en concrete acties voor het volgende jaar.

Audit Vlaanderen deed volgende aanbeveling: **Het lokaal bestuur evalueert de huidige aanpak van organisatiebeheersing en stuurt deze bij.** Dit resulteert in een meer doorgedreven aanpak van organisatiebeheersing waardoor de organisatie zicht houdt op haar actuele risico's. Deze bijgestelde aanpak wordt verankerd in een geactualiseerd kader met daarin alle elementen opgenomen om te voldoen aan de definitie van een degelijk kader.

De streefdatum is 1 september 2023.

We blijven herhalen dat deze audit op een moment is gekomen waarbij het OCMW stapjes aan het zetten was om de interne werking langzaam maar zeker te structureren. Audit Vlaanderen bevestigde dit, maar voegde hieraan toe dat de risico's onvoldoende zijn toegedekt stelde daarom twee aanbevelingen op met een duidelijke timing.

Het zal jullie niet verwonderen dat onze fractie dit blijft opvolgen. We blijven – indien jullie dit wensen - ter beschikking om samen deze werking beter en te structureren.